GISLAVEDS KOMMUN

Kortfattad version av

Budget 2026 med plan 2027-2029

Medborgarpartiet i Gislaved (MiG)

Innehållsförteckning

1 Inledning 3
1.1 Kortfattad budgetversion. 3
1.2 Medborgarpartiets vision 3
1.3 Medborgarpartiets övergripande mål 3
2 Planeringsförutsättningar 4
2.1 Befolkningsutveckling i Gislaveds kommun 4
2.2 Ekonomiska förutsättningar 4
2.2.1 Bokslut 2024, nämnderna 4
2.2.2 Nu ser vi framåt - MiGs prioriterade målområden: 5
2.3 Vilka finansiella mål eftersträvar MiG i budgeten? 6
2.3.1 Utvecklingsmål 6
2.3.2 Uppdrag till kommunstyrelse och nämnder) 7

1 Inledning

1.1 Kortfattad budgetversion.

Detta är en förkortad version av det budgetförslag gällande 2026 som Medborgarpartiet i Gislaved lämnar till kommunfullmäktige i oktober 2025. Det som beskrivits i den kortfattade versionen stämmer överens med den kompletta budgetversionen dock utan att redovisa alla underliggande fakta för framtagningen av budgeten. Den kortfattade versionen innehåller också en del förklarande text för att man enkelt ska kunna förstå hur Medborgarpartiet ska kunna nå uppsatta mål.

1.2 Medborgarpartiets vision

”Tillsammans skapar vi en fin plats på jorden - Gislaveds kommun - där alla våra orter utvecklas och där kommunikationerna fungerar. Småskalighet och decentralisering är honnörsord. Barnen har en säker och härlig uppväxtmiljö. Skolan erbjuder gemenskap, trygghet och kunskap. Vi har en transparent demokrati som ger inflytande. Våra företag känner framtidstro. Vård och omsorg ger tillvaron guldkant för gamla och sjuka. Vi trivs, såväl nyinflyttade som sedan länge boende i kommunen.”

1.3 Medborgarpartiets övergripande mål

- Demokratisk utveckling
- Trygghet o välfärd
- Ansvarsfull ekonomi
- Attraktiv arbetsgivare
- Hållbar utveckling

2 Planeringsförutsättningar

2.1 Befolkningsutveckling i Gislaveds kommun

Som vi ser i tabellen nedan tappar kommunen successivt invånare. Dock växer skaran som är 65 år eller äldre. Detta innebär att vi i denna och kommande budgetar måste se till att tillräckliga åtgärder vidtas för att kommunens äldre invånare inte ska få en försämrad tillvaro.

Befolkningsökning i jämförelse med 2024						
Åldersgrupp	**2026 (%)**	***2026 (antal)***	**2029 (%)**	***2029 (antal)***	**2034 (%)**	***2034 (antal)***
0-5 år	-10 %	*-179*	-15 %	*-259*	-16 %	*-287*
6-15 år	-1 %	*-43*	-8 %	*-302*	-19 %	*-672*
16-18 år	-6 %	*-69*	-6 %	*-74*	-14 %	*-161*
19-64 år	0 %	*-72*	-3 %	*-432*	-6 %	*-928*
65-79 år	-1 %	*-27*	3 %	*140*	8 %	*365*
80+ år	7 %	*135*	13 %	*266*	21 %	*406*
Alla åldersgrupper	**-1 %**	***-254***	**-2 %**	***-660***	**-4 %**	***-1276***

2.2 Ekonomiska förutsättningar

2.2.1 Bokslut 2024, nämnderna

Kommunens bokslut 2024 innebar att invånarna i Gislaveds kommun blev fattigare. Förlusten blev ca 95 miljoner kronor 2024 och förlustsiffrorna fortsätter under 2025. Denna trend måste brytas.

Nämnd, tkr	Nettokostnad 2024	Resultat 2024
Bygg- och miljönämnden	6,8	2,1
Kommunstyrelsen	265,6	-25,9
Räddningsnämnden	42,4	1,5
Samhällsutvecklingsnämnden	252,2	-21,4
Socialnämnden	787,5	-50,8
Utbildningsnämnd	835,9	-1,5
Överförmyndarnämnden	2,7	1,1
Totalt	**2 193,1**	**-94,9**

2.2.2 Nu ser vi framåt - MiGs prioriterade målområden:

- Välskött Ekonomi som levererar kommunal service av hög kvalitet. Ordning och reda enligt revisorernas rekommendationer. Ekonomiprocesserna måste förbättras avsevärt för att kommunen ska kunna klara en godtagbar utveckling.

- Decentraliserad och småskalig verksamhet ska etableras. Inom Socialnämndens område innebär detta att vård- och omsorgsboenden i våra olika orter i kommunen, utöver äldreomsorgen, även får ansvar för hemtjänst och funktionshinderverksamhet. Planering och styrning från centralorten reduceras till ett minimum.

- Kommunen ska vara en bra arbetsgivare som, med ett minimum av chefsnivåer, ger ökat ansvar och ökade befogenheter till personalen vilket i sin tur skapar en bra arbetsmiljö samt effektivare verksamheter. Trivseln ökar. Sjuktalen sjunker.

- Höjd kvalitet i skola, vård och omsorg.

- Lägre kostnader genom minskad byråkrati. Antalet chefer och administratörer har ökat på senare tid. Denna trend måste vändas.

- Planering och projekthantering fungerar idag bristfälligt. Kontinuerlig kontroll av projekt och planer är en av de viktigare förutsättningarna för att vi ska kunna lämna den förlusttyngda verksamheten bakom oss.

- Fungerande kommunstyrelsearbete (direktiv, kontroll, uppsikt, mm). Kommunstyrelsearbetet måste klara att kontinuerligt följa upp och åtgärda lagd planering via nyckeltal och andra indikatorer.

- Minskad kommunalrådstid. Det räcker att kommunen avlönar ett kommunalråd och ett oppositionsråd.

- Hela kommunen ska leva – kontaktpunkter lokalt (bibliotek, äldreboende, skola, …). I våra olika orter ska det vara enkelt att komma i kontakt med kommunen. En naturlig kontaktpunkt kan vara via de dagledigas träffpunkt på vård- och omsorgsboendet. Bibliotek och/eller skola kan också vara lämpliga.

- Generösare biståndsregler i äldreomsorgen. Målet är att varje person får det stöd och den omsorg som behövs utifrån sina egna förutsättningar.

- Förebyggande insatser inom skola, vård och omsorg behövs för göra livet attraktivare för äldre samt för att förhindra mobbning, kriminalitet, mm.

- Tillagningskök nära verksamheterna av både beredskapsskäl och kvalitetsskäl. I de olika vård- och omsorgsboendena samt i förskolorna ska kommunen återgå till att använda lokala tillagningskök.

- Förbättrade säkerhets- och beredskapsåtgärder införs pga det försämrade världsläget.

För ytterligare info om Medborgarpartiets tankar om framtiden: Nedan finns länk till beskrivning av MiGs syn på hur kommunen ska fungera.

https://medborgarpartietigislaved.se/hem/v-r-politik

2.3 Finansiella mål i Medborgarpartiets budget.

- Det årliga ekonomiska resultatet fram till 2033 ska vara minst 36 miljoner kronor för att angelägna framtida investeringar ska möjliggöras.
- Soliditeten ska i genomsnitt vara som lägst 48 procent under åren fram till 2033. Detta är ett mått på självförsörjningsgraden. Soliditeten sjunker om framtida resultat försämras.
- Investeringar. Befintligt badhus renoveras och byggs till vilket budgeterats till 200 Mnkr. Medborgarpartiet anser att det är ett oförsvarbart slöseri att bygga nytt badhus istället för att renovera. Förvaltningens förslag gällande investeringar i gator, broar, parker, vatten/avlopp, fastigheter, mm inkluderas i budgeten. Dock bör vi här nämna att vi inte har tillräckliga underlag utan har fått acceptera förvaltningens förslag.
- Låneskulden hålls nere pga att badhuset renoveras och byggs till istället för att bygga nytt. År 2026 blir den max 670 miljoner kronor och under perioden fram till 2033 är den som mest 825 miljoner kronor (2028).
- Det är viktigt att här tydliggöra att planering, styrning och uppföljning måste avsevärt förbättras för att de finansiella målen ska kunna uppnås.

2.3.1 Utvecklingsmål 2026

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Återstart Lugnet.	**Vård- och omsorgsverksamhet återstartas och utvecklas i Broaryd. Dessutom kommer hemtjänstverksamheten i Lugnets närområde att styras, planeras och utgå från Lugnet.**		
Återgång till tillagningskök lokalt	**Centrala måltidsorganisationen avvecklas. Tillagning återgår till Socialnämnden och Utbildningsnämnden. Verksamhetsstyrning och planering verkställs lokalt. Inkluderar leverans av varm mat i ordinärt boende.**		
Decentraliserad, småskalig och platt organisation införs vid vård-, omsorg- och funktionshinder-verksamhet .	**Decentraliserad, småskalig, platt organisation där hemtjänst och träffpunktsverksamhet ingår, införs lokalt inom vård- och omsorg samt funktionshinderverksamhet. Ansvar och befogenheter gällande styrning, planering och verkställande ligger lokalt.**		

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Återstart Östergården.	**Vård- och omsorgsverksamhet återstartas och utvecklas om möjligt på Östergården i Anderstorp. Dessutom kommer hemtjänstverksamheten i Anderstorps närområde att styras, planeras och utgå från vård- och omsorgsboende i Anderstorp.**		

2.3.2 Uppdrag 2026 till kommunstyrelse (KS), Socialnämnd (SN), Samhällsutveckllingsnämnd (SUN) och utbildningsnämnd (UN).

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommun-fullmäktige	Kommentar
KS	**Förändrad budgetprocess i styrmodellen.**	**Kommunfullmäktige ska ange budgetramar i juni som nämnderna och kommunstyrelsen beskriver konsekvenserna av. Budget fastställs i sin helhet av kommunfullmäktige i oktober.**	2026-12-31	
KS/SN	**Generösare biståndsbedömningar.**	**Stärk rättigheter för 85+ till särskilt boende. Alla över 85 år ska ha rätt till plats på vård- och omsorgsboende.** **Inför mer flexibla och ytterligare behovsanpassade insatser inom äldreomsorgen. Generösare biståndsbedömningar måste införas.** **Satsa på förebyggande insatser och låga trösklar till hjälp i både hemtjänst och särskilda boenden. Målet är att stöd och omsorg ska vara lättillgängligt och möta varje individs behov**	2026-06-30	
SN	**Öka förebyggande insatser inom skola, vård och omsorg.**	**Satsa på förebyggande insatser inom skola, vård och omsorg för att tidigt upptäcka behov, minska belastningen på vård och omsorg och ge människor bättre livskvalitet.**	2026-12-31	
KS/SN	**Verkställ ”återstart och utveckla Lugnet som äldreboende”.**	**Återstartsprojektet skall starta 2026. Äldreboendet inklusive träffpunktsverksamhet återstartas.**	2026-12-31	
KS/SN	**Verkställ utredning gällande ”återstart Östergården som vård- och omsorgsboende”.**	**Utredningen ligger till grund för återstartsprojektet som förväntas kunna starta 2027.**	2026-12-31	

KS/SUN/ SN/UN	**Måltidsorganisationen ska återgå till lokala tillagningskök.**	**Avveckla den nystartade centrala måltidsorganisationen. Måltidsorganisationen ska återgå till lokala enheter inom Socialnämnden o Utbildningsnämnden. Inkluderar leverans av varm mat i ordinärt boende.**	2026-12-31	
KS/SN	**Inför en småskalig och platt organisation på kommunens vård- och omsorgsboenden som även hemtjänstverksamheten ska vara underordnad. Funktionshinder-verksamheten ingår även här.**	**Genomför först en utredning som redovisar kalyl, riskanalys, genomförandeplan och tidplan gällande förändring av kommunens vård- och omsorgsboenden. Därefter införs förändringarna. En småskalig, platt organisation inom socialförvaltningens lokala vård- och omsorgsverksamheter etableras där personalen själva till stor del styr och följer upp verksamheten. Under varje vård- och omsorgsboende skall hemtjänst och träffpunktsverksamhet samt funktionshinderverksamhet vara organiserad.**	2027-12-31	
KS/UN	**Flytta Musikskolan**	**Flyttas till utbildningsnämnden. Musikskolan skall få tillbaka sin kvalitetsstämpel som ju är känd både nationellt och internationellt.**	2026-12-31	
KS/UN	**Flytta Campus**	**Flyttas till utbildningsnämnden.**	2026-12-31	
KS/SN	**Flytta AME**	**Flyttas till socialnämnden**	2026-12-31	
KS/SN	**Flytta Ekonomiskt Bistånd**	**Flyttas till socialnämnden**	2026-12-31	
KS/SN	**Starta ”Dagverksamhet för personer med demenssjukdom” i södra kommundelen.**	**Etablering ska ske även i södra kommundelen (finns redan i norra). Främjar aktivitet, trygghet och välbefinnande. Bromsar demensutvecklingen. Avlastar anhöriga.**	2026-12-31	
KS	**Minska bemanning.**	**Minskning chefer, tjänstemän o konsulter.** **2026: Minskning 20 Msek** **2027: Minskning 15 Msek**	2026-12-31 2027-12-31	
KS	**Avveckling kommunalrådstid.**	**Avveckling ett kommunalråd samt minskning tid för deltidskommunalråd. Besparing: 1,5 miljoner kronor.**	2027-12-31	
KS	**Ekonomisk redovisning**	**Skapa en trygg o fungerande redovisning. Kräver tydliga processbeskrivningar och vidareutvecklad konteringsstyrning.**	2026-12-31	
KS/SUN	**Projekthantering**	**Skapa en trygg och fungerande projekthantering som kontinuerligt redovisar projektstatus och genererar korrekta efterkalkyler.**	2026-12-31	
KS/SUN	**Redovisa nödvändiga infrastruktursatsningar inklusive tidplan.**	**Specificeras av SUN och KS inklusive planering.**	2026-06-30	

Alla nämnder	**Kvalitetsindikatorer**	**Verksamheterna måste använda fler nyckeltal för kontroll. Redovisa kvalitetsindikatorer som behövs för att nämndens/kommunstyrelsens resultat och pågående verksamhet ska kunna kontrolleras månadsvis.**	2026-06-30	
KS/SUN	**Handlingsplan för att utveckla kulturen (kulturplan).**	**Ta fram en kulturplan.**	2026-12-31	
KS	**Renovering av Simhall.**	**Avsluta omgående pågående projekt gällande byggande av ny simhall samt starta renovering plus tillbyggnad av befintlig simhall.**	2027-12-31	
KS/SUN	**Renovering av fastigheter och verksamhetslokaler.**	**Öka takten i underhållsinvesteringarna.**	2026-12-31	
KS/SUN	**Renovering av gator, broar och parker.**	**Öka takten i underhållsinvesteringarna.**	2026-12-31	
KS/SUN	**Renovering av vatten och avlopp.**	**Öka takten i underhållsinvesteringarna.**	2026-12-31	
KS	**Öka beredskap- och säkerhet.**	**Öka takten i utbyggnaden av beredskap och säkerhet pga världsläget.**	2026-12-31	

Medborgarpartiets budgetsiffror gällande drift utgår till stor del från förvaltningens förslag eftersom detaljerade underlag ej erhållits.

Nedan redovisas Medborgarpartiets driftbudgetförändringar. Dessa har påverkat framräkningen av det resultat och den framtida soliditet som redovisats ovan.

- Socialnämnden tillförs ytterligare 35 mnkr varje år för att klara sin verksamhet. Tidigare år har Socialnämnden redovisat ett kraftigt negativt resultat. Med denna kasapåfyllning kan nämnden fungera bra igen och utvecklas.

- Minska bemanning 20 mnkr. Denna besparing behövs för att minska verksamheternas kostnader. Det gäller framför allt minskning av chefer, tjänstemän och konsulter. Vi har i några år sett en oförsvarlig ökning av chefer, administratörer, mm. Nu vänder vi den trenden.

- Minska kommunalrådstid 1,5 mnkr. Avveckling av ett kommunalråd samt minskning tid för deltidskommunalråd. Besparing: 1,5 miljoner kronor. Fortsättningsvis kommer ett kommunalråd och ett oppositionsråd att avlönas av kommunen. Idag avlönar Gislaveds kommun två kommunalråd plus ett oppositionsråd.

- Puckelkostnad tillförs 3 mnkr. Denna kostnad behöver vi räkna med för att producera och redovisa kalkyl, riskanalys, genomförandeplan och tidplan gällande övergång till lokala, till stor del självstyrande, verksamheter med ökat medarbetaransvar inom kommunens organisation.